رسالهٔ
ستر فاضل

رسالهٔ
في بيان الأطوار
السبعة للشيخ
بالي افندي
الصوفيوي

رسالهٔ
وحدت وجود
السيد احمد
البخاري

4[illegible]26

حاجى محمود افندى

٦٢

لا يدخل النار بالله العظيم ...

صحيه ... ١٥

... ٧ ... ٥ ... ٢٣

رسالة سر فاضل رحمة الله عليه ١	اطوار سبعه للشيخ بالى افندى رحمة الله عليه ٢٥	رسالة وحدة وجود للشيخ سيد احمد البخارى ٤٢	عقيدة للشيخ محيى الدين محمد العربى قدس سره العالى ٥٤
لمعة النورانية فى شرح كلمات الهداية للشيخ يعقوب افندى ٥٧	مقالة حضرت مولانا في شرح للشيخ السيد احمد البخارى ٦٥	شرح اسماء الحسنى للشيخ السيد احمد البخارى ٧١	شرح جنة الاسماء للشيخ الامام محمد الغزالى ٨٢
قصيدة در مكنون امام اعظم ابو حنيفة ١٠٥	رسالة رجال الغيب ١٠٨	رسالة كشف الاسرار للشيخ احمد بن عيسى خليفه نعمانى ١١٤	ارشاد السالكين للشيخ بكيت باشى ١٢٣

ابو السعود افندی قوجه حضرتلرینه تقدیم ایلدکلری عریضه‌در واره قبال سلطانه
سلطان سلیمان حضرتلرینه عزة جبین السعادة والسعادات جناب نعیم و اخضم ابد
دره اکلیل العظمة والجلال ذات العلی فرازان هزاران والجناب نفحات دعا و ثنالری
علیه الذات ملکیة الصفات حضرتلرینک خضمت نعایته بودیکم اولجناب سوبیلنی و دعای دولت
عظیم الشأن حضرتلری صکره محلص اثناء محلصانه تقصیر ایتمکله اشارت ترک الملک احتمالی و برلک
دعالر عرض اولنور فقره و محلص دریته نقصیر آجله ضعیفه و ضمنی بیوریلدی و ابو بوله
حضرتندن بودی کلیته عن آخر عمرده بعض اثاری ظهور احمد و بیجون احضرتلرینک
استنغاله اوزره فرض اولبه آکره عنایتک جناب رب الارباب جل جلاله و علو رتبته جمال
اول جناب رفعة لابین اولیبه ولیب و ترجمه وجودی و قدری قدر زبون ایجله
اول ابن دعاده تقصیر احراز اولوب نقی اوله بی قدر ذکر اولنان جمله سی
درکاه و فضله تضعیف ناتوان هیچ بج غیر عن بدل ذکر اولنان عن ندر
علم تربیته محتی اولمغله ترجمه ادراک غلمی حقدر غیر و ترکه ما بجه حال
ترعی ابن اولکده جمله ذکر اولنان قوللره اولره محرره منجی کوله و ایلجه حال
دکرده اولاده ایلچی عنایت جمله وارد اوله ملازمتله قسمنده اوزره ازدن
ذکر اولنان جمله سی ذکر اولنان جمله سی ایلچی ابرده سی وارد تمجیدی دیبی ذکر اولنان
وبوله دزیر ذکر اولنان دکر سی اولنان تبیح اولنان ملازمت قبلدن ازدن منظم
عرض رحمانک الی کرم بوناب سی ابرده ارلری ملک دقصر قبله در الستوم تواعدین
محلوقاتک جمله سی اول ابن ملازمت قسمته مخدوم حضرت اسرافیل علیه السلام بوابعدن
عرش اطرافنده تسبیح حوص اولوب حضرت جبرائیل علیه السلام حق تعالی حضرتلرینه
لوح محفوظ اوزره جمعی ومکتب مغفرت ابیوب حضرت رسول اکرم
اولره ملائکه عنبی سکه بیله حضرت رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم
سماواته ابله

سعادتلو خلیفة الله حضرتلرینک
وجمیع متعلقاتنه رتبه‌لرینک و دولتلری
وسعادتلری و عالیه مشغول اولمق و عبد مخلص
نافع الرتبه اوزرینه فرضدر ما دام الله جانلری اولدقچه
جمله متعلقات اولکه درگاه حقده تضرع و مناجات ایدرز
جمیع مرادات مبین اوله یا خیر الناصرین
الفقیر السید
عبد [illegible]

معرفتله احجه کیدیب [illegible] طائفه بر حضرت
اوزره [illegible] نهایتی یوق [illegible] طائفه [illegible] اولدی حضرت [illegible] بر طائفه دخی
[illegible] علیه السلام [illegible] حضرت [illegible] ابن [illegible] عبد [illegible] قلم [illegible] دیدیلر
[illegible] خلق [illegible] جواب [illegible] اندن فصلی [illegible] سؤال [illegible]
کیبدر [illegible] تعالی حضرتی [illegible] زمان [illegible] اولدی [illegible] جواب [illegible] اولدی
بیلمز [illegible] خلق [illegible] زمان [illegible] بو خلق [illegible] الهی [illegible] حقیری [illegible] اما
[illegible] حق تعالی [illegible] ایت [illegible] عظمتی [illegible] قبول [illegible] استجیب لکم
جواب [illegible] حضرتلرینک [illegible] دعا [illegible] احادیث [illegible] مجیب الدعوات [illegible] ذکر اولندی
خلق [illegible] الله [illegible] دعا [illegible] حضرت [illegible] کیر [illegible] مرطلب [illegible]
حق سبحانه [illegible] قبول [illegible] مغفرت [illegible] یارب [illegible] او زمان
ونه مقدار [illegible] طلب [illegible] ابد [illegible] نفعی [illegible] اولدی
بوم [illegible] دعا [illegible] مغفرت [illegible] مناجات [illegible] متعلق [illegible] حضرت موسی
یعنی [illegible] مجیب [illegible] ارادت [illegible] اولدی [illegible] دیو وحی
اوزرینه [illegible] مقاصد [illegible] فرعون [illegible] اولدی
اجابت [illegible] فرعون [illegible] اولاد
یاردم [illegible] حضرت [illegible] طاهر
طلبکه [illegible] قبول [illegible] اولدی [illegible] حضرتی
مرحومه [illegible] دعالری [illegible] نوردن [illegible]
وقتلر [illegible] اعتباری [illegible] کمالیه
الله [illegible] اولیادی [illegible] رفع [illegible]

مسبعات عشره

فاتحه شریف ١ ٧ سورة الفلق ٢ ٧ سورة الناس ٣ ٧

اخلاص شریف ٤ ٧ سورة الكافرون ٥ ٧ اية الكرسى ٦ ٧

سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر ٧

ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم ٧ اللهم ٨

صل على سيدنا ونبينا محمد عبدك ورسولك

النبى الامى وعلى اله وصحبه وسلم بعدد

افضالك ٧ اللهم ٩ اغفر لى ولوالديه ولجميع المؤمنين

والمؤمنات والمسلمين والمسلمات الاحياء منهم

والاموات ٧ اللهم ١٠ افعل بنا وبهم عاجلا واجلا

فى الدين والدنيا والاخرة ما انت له اهل ولا تفعل

بنا وبهم يا مولانا ما نحن له اهل انك غفور حليم

جواد كريم رؤف رحيم لا اله الا الله وحده لا شريك له

له الملك وله الحمد يحيى ويميت وهو حى لا يموت بيده الخير

وهو

وهو على كل شيء قدير تمت حضرت خضر عليه السلام

افندمز حضرتلرينه احتشام صاحبلرى اوقومغه سنكر ديو

تعليم بيورمشلر درست شر نفعه

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi 1923

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud ef.
Yeni kayıt: 4126
Eski kayıt: 0

هذا البیان فی هذه الابیات للامیر احمد البخاری علیه رحمة الباری

بسم الله الرحمن الرحیم

قال قدس سره دوش وقت صبحدم در چرخ پایان یافتم صبح وقتی
دیدوکی تجلی افعالدن عبارتدر که سببی یا جذبهٔ الهی اوله یا که
اول عنایت ازلیدر و یاخود سلوك اوله که اول ذکر دوام
نفی خواطر و مراقبه در و باقی طاعات و عبادات انك
آلات و اسبابیدر پس وقت صبحده چرخ ایچنده پایان بولدم
دیدوکی یعنی ظلمات دنیاده خواب غفلته مستغرق ایکن
عنایت الهی یرشیوب تجلی افعال اولدیغی وقت سموات ارضنك
حقیقتنه و نهایتنه واقف و مطلع اولدم دیمك اوله
بعض نسخه ده بر عرش بالادن یافتم واقع اولمشدر بو تقدیرجه
عرشدن مراد قلبدر زیرا قلب المؤمن عرش الله دیمشلردر
و بالادن مراد عالم صورتدر زیرا بونجه احکام و آثار عالم
اکوان و تعلقات و محبت دنیادر بونلرك قلبه بو کلمنسی عالم
صورته متعلق اولدوغیچوندر نتکیم مرکبك دخی بالای
اولماسه یوك ورلمز پس بو تقدیرجه دیمك اولور که تجلی
وقتنده قلبه نظر ایلدم کوردم بونجه بلا و مشقت چکدوکی
عالم صورته متعلق اولدوغندن ایمش نتکیم حضرت ملا بیورر
برگردن مسیحا بالان چه کار دارد بو قال قدس سره در زمانه
دانهٔ خشخاش سیندان یافتم دانهٔ خشخاشدن مراد باش اول
جوهر اولدر اول که اول مخلوق الهك اولیدر نتکیم حدیثده
روایت اولنور که حق تعالی اول بر جوهر یاراتدی اول جوهره
نظر ایتدی اریوب صو اولدی باقی موجودات اندن خلق
اولندی کقوله تعالی خلقکم من نفس واحدة وخلق منها زوجها
وبث منهما رجالا کثیرا وفی التوریة ان الله تعالی
خلق جوهرة ونظر الیها نظر الهیبة فذابت من زبدها
الارض ومن دخانها السما و سنداندن مراد افلاکدر زیرا
صورتده مانند در که کوکلری و سیورتن منابهدر که فتی در
پس دانهٔ خشخاش اورش بولدم دیمدوکی یعنی عالمی

برجوهره

برجوهردن خلق اولنمش بولدم دیمك اوله یاخود دانهٔ خشخاشدن
نقطهٔ قلب صنوبری دلیه کر اول صورت قلب حقیقیدر که
جمیع موجوداتی محیطدر بو تقدیر اوزره که عالم اورش کبیده
قلب ایچنده بولدم دیمك اوله کما قال الله سنریهم آیاتنا
فی الآفاق وفی انفسهم حتی یتبین لهم انه الحق بیت ولی
یك قطره را گر بر شکافی برون آید ازو صد بحر صافی
هر نه کیم آفاق ایچنده یازیلودر جمله بو نفسك ایچنده کزلودر
وقال قدس سره یك کلاهی داشتم از لبلبو کم شد زمن
لبلبودن مراد درجهٔ صبا وتدر زیرا اطفالك لبلبویه
وجوزه میلی زیاده در پس لبلبودن کلاه دیدوکی تاج معصومیتدر
هر کیمك باشنده اولسه تکلیفدن آزاد و سلطان عالم اولور
کیمسه دن خوف و حذر ایتمز پس کلاه لبلبوی یاووقلدم دیدوکی
یعنی اول صباوتده آزاد و سلطان بولورکن مرتبهٔ رجولیته
ایرشوب تکلیف بندینه اسیر و هوا و هوس دامنه کرفتار
اولدم دیمك اولور نتکیم ملا بیورر بیت طفل ما
کویا و ما بوبا نبود هرکزش جز کردن بابا نبود چون فضولی کرد و
دست و پا نبود در عنا افتاد و در کور و کبود اما بعض
نسخه ده لب لب واقع اولمشدر یعنی مغز مغز که حقیقة الحقایقدر
انده وجود و عدم مساویدر خوف حزن قلدی پس علی کلا التقدیرین
مرتبهٔ لا خوف علیهم ولا هم یحزنون سندن زائل اولدی دیمك اولور
در میان دفتر ملا سلیمان یافتم دفتر ملا شول قلب
علیمدر که علم لدنی و معرفت الهی برله مملو اوله و جمله کمالات
و معارف برله مجلی و مزین اوله یاخود ملا دیدوکی مولیدن اوله
یعنی شول قلب محب که ذاتی برله درجهٔ ولایته ایرمش اوله
بهر تقدیر انك کبی قلب سلیم اولون آرزوی نفسانیه و هوای
شهوانیه که امراض روحانیه لردن کقوله تعالی فی قلوبهم مرض

ودخی قلب علیم وسلیم عند الله مقبول اولور نتکم الله تعالی بیورر یوم
لا ینفع مال ولا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم بو مرتبه ده قلب
سلیمان اولور و حاکم اولور نفسک عسکرینه که دیولر در یعنی
قوای نفسانیه سنه که خشم و غضب کبر و کینه • هر بری بکزر
سلیمان دیوینه • پس کلام لبلبوتی دفتر سلیمانه بو انم یعنی
مرتبه معصومیتده اولان حالتی و سلطنتی قلبک درجه علی
و سلیمیتده بولدم یعنی مرتبه معرفتده که مرتبه ولایتدر
انی بولدم دیمک اولور کما قال الله تعالی الا ان اولیاء الله
لا خوف علیهم ولا هم یحزنون • و قال قدس سره یک قطار
اشتر بکوم قاف بود اندر کزن یعنی حواس ظاهری و باطنی
و قوای روحانی و جسمانی و علوم و معارف بلکه حرکات
و سکنات و افعال و آثار ظاهری و باطنی قطار اندر قطار
وجود انسانکه کوه قاف درکه الرجال کالجبال بونلری انده جمیلکرم
دیمکدر اولور کما قال الله تعالی و تحسبها جامدة و هی تمر
مر السحاب • درکنار بحر بی پایان چو لون یافتم یعنی
بونلرک وجود جلوه سی احدیت بحرینک کنارنده در زیرا تجلیکم
آفتاب حقیقی احدیت برجندن طلوع ایدوب کواکب وجودات
متلاشی و مضمحل بلکه فانی و منعدم اولورلر کما قال الله تعالی
اذا جاء الحق و زهق الباطل الایة مثنوی و معنوی ده حضرت
منلا بیورر کر جهانی برف کیر دسر بسر • تا بحور بکداز در دش
درید نظر • ناقه صالح عصای موسی و روح ید
ناقه صالحدن مراد بدن اولیاء اللهدر عصای موسی
صفات روحانیه سیدر روح بدر روح قدسیه در که
اکا ارواح اضافی دیرلر کندو ذاتنه نسبت ایدوکیچون
قال الله تعالی و نفخت فیه من روحی • و حقیقتده جمیع
ارواحه اصل اولدوغیچون روح بدر دیرلر نتکم عیسی

علیه السلام

عیسی علیه السلام عروج ایدیجک بابام طرفنه کیدرم دیدی
بو سوزدن نصاری غلطه دوشوب ابن الله دیدیلر کقوله تعالی
و قالت النصاری المسیح ابن الله • هر سه را در بطن مادر زنده
بی جان یافتم بطن مادر دیدوکی یعنی نفس انسانی
ذاتدن عبارتدر بو اوجی ذات انسانده جانسز دیری
بولدم دیدوکی یعنی ذات انسان بدن جسمانی و قوای
روحانی و روح اضافی حیات حقیقی برله دیریدر دیری
بولدم روح حیوانی اعتبار ایتمیوب نتکم حضرت منلا
بیورر • باد و خاک و آب و آتش بنده اند • با من و تو مرده
از حق زنده اند • پس مقربینک بدنلری عین روح اولمشدر •
خصوصا رسولک علیه السلام مبارک جسمینک کولکه سی
اولمادوغی دلیلدر نتکم بیورمشلردر • جسمشان
و نفسشان و عین شان • جمله جان مطلق آمد بی نشان •
پس بزرکان نکفتند از کزاف • جسم پاکان عین جان
افتاد صاف • ان خرعیسی و ان سوزن که بودش پای بند
خرعیسی قوه شهوانیه در سوزندن مراد عقل معاشدر
زیرا دائم دنیایه ارتباط وجود یمکده در و علو یا ته کتمکه
مانع و پای بنددر مثنوی تا بدکان و خانه در کروی
هر کز ای خام آدمی نه شوی • ان خر اندر خانه سوزن در بیابان
یافتم یعنی قوه شهوانیه وجود مده و محبت دنیایی
صد رمده بولدم دیمک اولور • دخل هفت اقلیم را از کنزم
و کاو رس وجو یعنی مرتبه قناعتده یدی اقلیمک دخلنی
و عالملک نعمتنی نیجه نان خوردم و بی ضرب دندان یافتم
یعنی بیشمشیه و قوت المنیجه زحمتسز حاظر بولدم دیمک اولور
سیصد و شصت کاو کوهی سر نکون در شاخها
سیصد و شصت کاو کوهی دیدوکی اوج یوز التمش کونده

اولان اکل وشرب در واقعه ده صغر کورسک کثرت اکل ایله تعبیر ایدرلر نتکم
قصۀ یوسفده ملك مصر واقعه سنده صغر کوریجك یوسف علیه السلام
یدی یل اوجوزلغه وقتلغه دلالت ایدر دیو تعبیر اتدی قال الله تعالی
قال الملك انی اری سبع بقرات سمان یأکلهن سبع عجاف وسبع
سنبلات خضر واخر یابسات قال تزرعون سبع سنین دأبا سزکون
دیدوکی یعنی کیمك کیم دائم جد وسعی اکل وشرب اجلیچون اولانی دائم
میلی اسفله اولور ودخی بو بیوز لی ولور طمعنده هرکنیج سوسر وانجودر
ویأخذ سیصك وشصت دیدوکی بدن انساندا اوچیوز عرق وقدر
باشاخچها دیدوکی یعنی بوداقلری که دائم یمك یجنده ذر زیرا طعام
معده ده کیلوس بولیجق کثیفی اسفله دفع اولنور ولطیفی جکره دوکلوب انده
دم اولور اول دمدن بخار لطیف حاصل اولور اندن جمیع عروقه بخش
اولور در تنور جار مغز جوز بربان یافتم یعنی بدن انسان که عناصر
اربعه دن مرکبدر حوادث زمانله ومرور ایامله قورلمش جوزه دوندی
بو اکل وشربی انده بولدم یعنی انسانك اکلی وشربی مصلحتی ایچوندر غیره
فائده یوقدر دیمك اولور صد هزارا هوبره لبها برازشین حکم یعنی یوز
بیك الفاظ وعبارات که حکمت الهی ومعارف نامتناهی برله مملودرکه
بلکه هر موجود حکمتدن خالی دکلدر کو قوله تعالی ما خلقت هذا باطلا بو جمله سی
درمیان بیضۀ بلبل با فغان یافتم یعنی نسانکه دهان بلبلك بیضه
بو عبارات والفاظی انده بولدم یعنی وجودنی وظهورینی لسانه منحصر
بولدم دیمك اولور دوش وقت صبحدم رفتم بسوی مسکنم یعنی
کدورات نفسانیه وظلمات طبیعیه ده ایکن تجلی اثاری ظاهر اولدقده
عشق طرفنه میل وتوجه ایلدم صور اسرافیل را درچشم افغان یافتم
یعنی صور اسرافیل که عشقدر وچشم افغان که دنیادر انده بولدم دیمکدر
اولور زیرا چونکه اولور جمیع خلایق النوم اخ الموت حکمنجه ایله موته
وارر لر صبح وقتده عشق جمیع سن اویارر ودرلدر وهرکشینك نامۀ اعمالی
صنعتیدر لحینه کلور هرکشی اشلوا شینه یابنور بلکه جمیع افکار خیاله

اشلوابنه

٧

اشلوا شینه عودت ایدر یا کلوب بر غیر هیئتك بر بنیه وار جزیین صور اسرافیلی
اثرین دنیاده کوردم دیمك اولور نعل می بستند روزی اشتر انشر
رابر وهم نعل تعلق استعداد وبرمکدر واشتر اندن مراد یا ارواح
انبیا واولیا اوله یعنی قسمت ازلی برله فیض قدس درجه سنده
ارواح انبیایه قابلیت بتجلیات الهیه وکشوفات کونیه واستعداد
درجات غیر متناهیه نعلترلدی روم دیدوکی یعنی صفات جمال
ظهوراتیله یا خود اشتر اندن مراد سالکین وطالبین اوله یعنی اول وقتکه
حضرت منلا روم ورؤیتنده معارف وذوق ودرجات ولایت
ومراتب وقابلیت وادراك ونبوت نعلترلدیمك اولور خلقه
کم شد ازان در کوش خاقان یافتم یعنی اذواق قابلیات دوایر
نبوت ودخی درجات تجلیات ورؤیتدن بر دائره چك وبر شمه جکر
دوشمش ایدی که وللارض من کاس الکرام نصیب خاقان قولاغنده
بولدم دیمك اولور یعنی بخت وسلطنت صورتنی مائرم اسماتنده
بر لقمه در یعنی پادشاهلرده اولدوغی ذوق اول عطای ازلدن
بر شمه جك ایمش نتکم منلا بیورر مثنوی پادشاهان جهان از بدرگی
بو بر بردند از شراب بزم کی ورنه ادهم وار سرکردان وننك
ملك را برهم زدندی بی درنك تا نکه ذوق سجده یبنش خدا
خوش نیاید از دو صد دولت ورا مالك ملك است هرکس کز نهد
نی جهان را خاك صلح ملکش دهد بس بتاکه کر نخواهم ملك ها
ملك این سجده مسلم کن مرا خوش بکفشت این غزل منلا جلال
الدین رومی معنی انش را درمیان نقل قران یافتم یعنی
بو ابیاتك معانیسك مکاشفه الهیه ایله بولدم شول دکلدرکه
نقل قرانله اخذ ایتمش اولم صکره نظر ایلدم کوردم که معناسی
کلام ربانیه یه موافق بلکه عطای الهی وبخشایش نامتناهی در
انکیچون درمیان نقل قران یافتم دیو بیورر ترجمت

دوش وقت صبحدم درچرخ پایان یافتم دوش حقك خلقله
احتفاسی وموکوناى رومینك ظلمت بدنیه ایله التباسی
وتعلقات طبیعیه ایله ابتلاسندن عبارت وقت صبحدم
ابتداء ظهور حق وانتشار نور مطلوب ایله استتار خلقله اشارت
اوائل تجلی وطلایع تسلی شهود اجمالی وبالجمله بر بوحالی
حکایت در درچرخ پایان یافتم وجود دوری ایله متحرك اولان
جمیع اشیایه کنایت مبداء منتهی بر نقطه کی تبیینی مدار
ماسوی اکا موقوف اولدوغنه وقوف بولدوغی روایت
شموع فانیه نك انطفاسی دیرة حق بین ده وجه باقیدن غیرینك
فناسی والحاصل کل شیء هالك الا وجهه معناسی ایله متحقق
اولدقلرینه ایت بشارتدر که سیر سلوکنده سعی بلیغ وجدبی
دریغ ایلیوب درونی تکمیل ایتدوکنی تسجیل ایلیوب دوش دیمکله
قبل التجلی صبحدم ایله حال التجلی پایان یافتم ایله فنا فی الله ده
بولندوغی تسلی اجمالی جمیل ایلیوب مصرع ثانیده بعد الصحو
اولان احوالنی تفصیل ایلر **در میان ذاتهٔ خشخاش سندان یافتم**
خشخاشدن مراد جمیع مخلوقات متعینه ومتشخصه در که بر ساق
اوزره قائم اولوب حبوبات خشخاشی احاطه ایلدیکی ظرف کبی
وجود مطلقك محاطیدر مرکب وبسیط ارض وسماء ومهر
وماه وحی وجماد وهر گیاه قائم بالله اولدوغنی وموکوناك
دیدۀ بصیرتنده حجب کونیه مرفوع اولوب مرآت اکوانده ربانی
مشاهده قلدوغنی کوستررسندان ایله محل ایجاد اعدام در
تلیین قلوب قاسیه قلقده داودی المقام اولوب عبودیتنده
ربوبیت بولدوغنی اعلام ایلر یوسوبلر حوب دردك ایلرشوطن
اینه اکلا یا کلکش کنیه بعض نسخه ده بر عرش پالان یافتم
دشمنشدر اولدخی خوشدر عرش صوری مظهر احکام الهی
استوای حضرت شاهنشاهیدر پالان صورۀ عبودیتی سندان
عبودیتنده مختفی اولان معنای ربوبیتی درکه قبل التجلی
منطفی ایدی بعد التجلی عرشنده بولندی زیرا شان تجلی
نابیدای بیدا وهویدای اخفا ایتمك در ویاخود عرشدن مراد

هرنسنه

هرنسنه نك جهه علوبه غایتدرکه وجه حقیقیدر خشخاشیت
سمت سفلنه نهایتدرکه صورۀ خلقیتی درکه قبل التجلی عقل
انده ربوبیتی غایتده مستبعد کورر بعد التجلی خلافنی بولور
والیه اشار حبیب الله بقوله لو دلیتم بحبل لهبط علی الله
یك کلاهی داشتم از لباپوکم شد زمن بولدوغی عرفینه فوق
واو یغاغنی معتد به صیمو رسم صبیاندر قلیل الازعان اولدوغنه
بناء موکونا بدایت سلوکده صبی مشرب ایکن هوای ثواب وعذابدن
اجتناب سوداسیله ایتدوکی اعمالنی لبلبوی اطفاله واول احواله
ظرف اوله احوالی تاج کلایه تشبیه ایلدهرنه قدر کثیر ایسه حقیر اولدوغنه
تنبیه ایلیوب شاننه عدم اعتناسنه یا وقلما غله ایلرسلوکی تو بلر
درمیان دفتر منلا سلیمان یافتم لاجله عبارت رفتندت
ازاد اولان مرد خدا منلا یعنی انانیتی افنا ایله دیو نفسه سلیمان
اولوب هر نسنه دفتر خاقانی سنده بولور اذلا یغادر صغیرة ولا
کبیرة کمافی عینه الثابته هربری یرلو یرنده خلاف اهل حجاب
نظرنده اولور عالم صباوت زمان سعد وریت تکلیفدن مستغنی
وهبی العطایا اولماسنده نوعا ابا بوغیه آوان صباوتده کی تاج معصومیتی
مقام سلیمانیتده بولدم یعنی کمال معرفتده ومرتبهٔ سلیمیتده مصادف
اولدم دیمك ادنی لطیف معنادر **یك قطار اشتر بکوه قاف اندر گذر**
درکنار بحرط پایان جولان یافتم نفوس سبعهٔ انسانیه که کیمی بهیمه
کیمی فهیمه وکیمی بین بینه در قطار عادی کبی مرتبط ومنتظم التینی بری برینه
ربطله مضبوط یدیجیسی حقه مربوط اولماسی لازمدر بونلرکه
قطارده اولمالری زیلربنه اطاعتلریدر اشتر عاشق بوك کتورملره
فایق اولدوغیچون بار امانتی حامل اولان انسان کامل بو لقبه
اکلنسه عجب دکلدر نادضلرك نفوسی غیر منتظم انسانیت فنده
حیوان اولماسی مشکل بل هم اضل تحتنده داخلدر ورجالدن
جبل الله تعبیر تعریف سبحانی وتوصیف وحیاسمانی اولمغین
تجمع کامل الاوصافه کوه قاف اطلاق اولنور ونادعلم اولدقلرینه
کنایت قلنور وجون موکونادن عبارت نفوسه ومراتبنه اعلمسلرینه
اشارت ولیای کبار اولدقلرینی حکایتدر اول قطارکامل البارکی

دریای بی کرانک کنارینه بولدوغی جدول جودلری سینه‌ینه غایت
سیف احدیت اولدوغیدر فمنه المبداء والیه المعاد
ناقهٔ صالح عصای موسی و روح پدر هر سه را در بطن مادر زنم بی
جان یافتم اوجی بر صوری علمه علم حضوریه ضرورید رسن بنی رویه
بصر و رویت نظر ایله بلدی صنمه دیمک استر علم لدنی به یلتن یعنی بن
بونلری نم قرینه ایکن بلدم دخی بکا نفخ روح اولمادن مصادف ولدم
بو ایکی بنی نک مضامیننه تحققنی الهام و وقوف روح حیوانی به دکل ایدوکی
اعلام ایدر زنم مادره قید اولوب بی جان کندوبه قید اولمق راسیت
ایکسی ایله نفسنه قید ولمصله درستدر یعنی بن مادر زندم قرینه
بی جان ایکن بلدم و یاخود حقیقتنه کوره بی جان حقیقتنه نظر زنم
اولدوغن اشعار ایدوب کشف و کرامات اظهار ایلر مادر زاک
صوره دن خبردار ان خر عیسی وان سوزن که بودش بای بند
ان خر اند رخانهٔ سوزن در کریبان یافتم حضرت منلا سباحتنه
مقام مسیحایه مرور ایلدکی همت و الا نهمتیلری حال حضرت عیسی
ایله مشرف ولان ازمنهٔ ماضیهٔ جمیع تشخصاتی ایله ان مولانا اده
اراءت ایلبوب خر عیسی اصطبلخانهٔ مسیحاده کما کان و سوزنی کریبانه
نمایان اولدوغنی بیان ایلر شنیده نیست مانند دیده دیمک استر
ما قول صانلر کندی کمانینی سویلر دخل هفت اقلیم را از کندم و کاو رنجو
بخته نانی خوردم وبی ضرب دندان یافتم اقالیم سبعهٔ صوریه
متعلق اولان علوم ظاهری که کندم عبارتیله مشار و علوم باطنی که
کاو رسن و جواندن مستعار در عالم معناده بکا بر بخته غذا صورتنده
هویدا اولوب جینه دن بو تدم یعنی معارف کلیهٔ سبقت عنایت
ازلیه لعبد ایله اوتدم عطای محض الهیه به مظهر اولدوغن سویلر
غذای روحانی اکل ایلر اقالیم سبعه دن مراد اطوار سبعهٔ انسانی
و یا بطون سبعهٔ قرانی اولمق دخی محتمل هر قنقیسی اولورسه کوزل
بونلردن هر بری بکا بلا تعب تحصلدر دیمک استر سی صد و شصت
کاو و کوهی سر نکون در شاخها درنور ربار مغز جوز بی یان یافتم
ترکیب بشرده کی صفات اکله که الحرص علی الطعام شرطا غلر کرز
اوجوز التمش بقر در شویله که بو بقرلر سنی برسه مقر کی سقر اولمق

مقرر دد

مقرر دد رسالك بونلری مرعای ریاضتده راعی اولوب معرفت علفیله
بسلیوب شویله که اول بونلری بمکه ساعی ولمیه بونلرانک مجاهدانی
محصولین بیمك و وزره محصول ایکن عنایت ازلی سبقت و حمایت
لم یزلی سرعت ایدوب شجرهٔ بشریه اغصاننه اضلمش جوز یخنصری
تنوّرنده بریان اولمش علی خلاف المامول من غیر کد ولا تعمل اکله سنی
ماکول بولمش سلوکی حدنهٔ رحمان معینی رب مستعان ایمنر
معلوم اولدی بو دولتی جوق کشی بولدی سن سنی محروم بیلمه عطایا
غیر متناهیه فللرحمن الطاف خفیه دیمک استر سن نه درسن
صد هزارا هو برم لبها براز شیر حکیم درمیان بیضهٔ بلبل با فغان یافتم
بیضه بلبله مضاف واهو بره ظرف اولوب فغان دخی اهو بره قید
اولمق وار و یاخود اضافتدن مقطوع کوزلنوب فریاد عندلیب بیضه ایچنده
مسموع اولمق وار و ناله بیضه ده اولمق قرینه سیله اهو بره دخی تنکم
مادرده اعتبار اولنوب هر بر مصرع مستقل باشقه بر حکمی متضمن اولمق وار
حاصلی حضرت ملك المتعالی مولانایه سمیع و بصیر اسمیله متجلی اولوب
بر بیضهٔ حقیرده یوز بیك اهو بره کوستره و اهو بره صوتندن نالهٔ دلسوز
ایشتدوره بر مظهر جزوی ایله بو بخته امور رجاریه ظهور کتوره و ما فی الشکیه
غبادم ایکن لب اهو بره بر شیر حکیم و بلبلی بصوت عالمنده نغم زد ایله
مغتنم ایلیوب قدرت کاملهسی هر شیئه شامله اولدوغنی مشاهده
ایتدوره و بالجمله مولانا قرب نوافل تقربنده کامل اولوب حقله ایشتدی
حقله کوروب بیضه ده ما فی البیضه یه مطلع اولوب و ما فی البیضه نك
ناله سنه مستمع اولوب اسرار مکنونه واقف و عالم بطونه متصرف
ایمش بو توجیهات صوریه اولدیغی تقدیرجه دراما نوم ظاهره و کذا
باطنه متعلق اولدوغی حیثیتدن بو بیت ما قول ولمق محتمل محل دخی
اول بحیل در ما حصل افواه قدسیه لری بطون امهات معنویه لرنده که
اول منزه عن الزمان بر نور رانی مکاندر بین کتفین وضع اولنان کف
دریای ربی وعاسی اولان تدلی لبنی رشحه سی زبده دنی علم لدنی
جرعه سی ایله مملو و للارض من کاس الکرام نصیب و بیضهٔ قلب صنوبریه
انسیه لرنده قوهٔ ناطقهٔ قدوسیه لری نغمات عشق حق و ترنمات

شوق مطلق ایله طوبطلو اولدوغنه تدبیه بنبیه ایلرلکن بر قوش دلی
سویلر سلیمان دخی بلمز شارح مترجمك دخی دی سلیمانلریکه
کمان ایتمه غول کمانه اوپوب بیانه کتمه دوش وقت صبحدم رقم
بوی میکرم صور اسرافیل راد رحم افغان یافتم خواب
غفلتده مندفع و سحاب غفلت مرتفع شمس اشواق اشراق ایلیوب
نوع بروق اسم ودود بودن بودی خمخانهٔ محبته سوق وعکس
دائرهٔ جام عشقی کردن جانه طوق ایدوب یحبهم ویحبونه مطلعی
کنتنی من احبنی احببته ومن احببته قتلته مغربندن طلوع
ایلیوب خم افغانله وجود موکلادن عبارتدر افغانه مضاف
اعتبار اولنوب صورة ظرف اولسه ده اولور و اضافتدن مقطوع
کوزلنوب افغانه ظرف اولسه ده اولور صور اسرافیلکنده مرد باخود
صدای صوری ودم کوشیده بولدم دیمك اولور رهرو قتیفی اولورسه
اولسون صوت صاعقه بار لمن الملك الیوم لله الواحد القهار
عوایق تعینات وعلایق تعلقاتی قطع و تار و مار قلوب تجلی
اسم آخر اسم اوله مستولی اولوب ماسوادن کل کل بقا متصل
خطابی مستطابی ایله تسلی بولوب جلال الدین رومی دوربینی
تکمیل ایتدوکنی یعنی اول دائرهٔ نك آخری اولنه یتدوکنی تسجیل
او نور هو الاول والآخر اولوب سیر و سلوکك نهایتی بولور لکن
حصهٔ بنوا تمامات اسماء استعدادی قدر اولدوغی منصوص
جمع مطلق و اجبه محصور صدر نقل می بستد روزی اشتران
نقل اشتراندن مراد خلقهٔ کم شد از ان در کوش خاقان یافتم
کهر هوش انبیا و اولیا کوشنده کی منکوشنده رکه اولکوشوارهٔ حق
نصح و پند حکیم مطلقدر بو سوزی قوکلا عنده کو باولسون دیکلری
انکرک دخی بوندنکی منتق درکه جناب کریم احوال نسفری تعلیم و امارهٔ
صراط مستقیمی تفهیم در اشتراندن مراد عباد ذوق الا عتماد کامل
و مکمللر بار لوازم شریعتی حامللر در شول وقتکه حضرت ملك المتعال
مرسلینی رومه یعنی من حیث بشریتهم عالم شهادته قوللرینی دعوته
ارسال ایدر اولدقلرنده ظلمات بشریه ده شمع هدایتسز کور غدیکی مسبد

کوش

[illegible]

کوشن هوشلرینه درر علوم نبوة وغرر رسوم خلافت کهرشب جراغ
حکمت تعلیق اولنورکن مولانا اول کهرلردن بربنی یاقوتلمش ایمش
بونده کلمش پادشاهلر قوه غنده بولنلر مکر اول کهرکه سلطنت
ایمش وهو قوله حلقهٔ کم شد از ان در کوش خاقان یافتم
فنی هنا پادشاهلر منکوش سلطنتی کوش انبیادن المشلر ایکیون بوبله
معزز اولنمشلردر دنیایه متعلق اولمغله زینت ثنا دردیو بر خال اهمال
ایلیوب المامشلر ایمش بس خاقانك انبیایه مطاوعتلری لازم و تیم علیه
لرندن استمدادلری مهم اولدوغی مبرهن بلکه کتندن روشن در
لکن فی زماننا انبیا نایاب اما بموجب العلماء ورثة الانبیا علمای
صلحا صلحاء علما انلره نائب مناب والملکلر در امری ملوك ممالکلرندن
اولادن نوابی بولمق و رعایتلرینه راغب اولمق واجبدر زیرا ملك
فانی رونده بقاسی انلرك دعاسی التنده در بین مولانا عالم ارواح
واشباحده سلاطین ایله بیله حاللرینی مشاهده مراتب روحانیه لرینه
شاهد اولوب قطب عالم اولدقلرینه اقرار ماهو الواقعی اخبار در
افتخار دکلدر انکار اولنمز بونك کبی کهر کانده بولنماز دیمك اشتو
خوش بکفت این غزل منلا جلال الدین روم معنی شرادر مانا
نقل قران یافتم بیجه خوش اولماسون بوغزل که نظمی کوزل
استحسانه لایق معناسی قرآنه موافق بولنمش انکیچون تحسین
قلنمشدر و تحسین تأسیسدن مراد نجوبلری تانیسدر غزل
جلال الدین مولانانك علی سبیل الحکایه تحسینی مضمون شعر
قرآندن النمادوغنی مشعردر زیرا حکایت محکیدن موخر تحسین
بعد النظم اولمق مقرردر مستحسن ومتغزل کانه شخص واحد
ذکر بالاعتبار متغایرهم غائب وهم حاضر ایراد اولنمقدن مراد
بو معنی مستفاد اولمقدر فتم الکلام علی ابلغ النظام والسلام
علی سید الانام

هو الله الذى لا اله الا هو الاسم المعدود فى هذه الجملة من اسماء الله تعالى هو الله لا غيره هو اله كما يدل عليه روايات اخر منها يا الله يا رحمن الخ والله اسم الذات الجامع الصفات الرحمن الرحيم صيغتا مبالغة من الرحمة بمعنى الانعام والاول ابلغ لان زيادة المبنى تدل على زيادة المعنى ولذا ورد رحمن الدنيا ورحيم الاخرة حيث رحمة الرحمن شاملة للمومن والكافر فى الدنيا ورحمة الرحيم خاصة للمومنين كما اشار اليه سبحانه وتعالى بقوله ورحمتى وسعت كل شئ فسأكتبها للذين يتقون وقدم الرحمن لانه لا يطلق على غيره تعالى الملك صاحب الملك والملكوت وفى اختياره على المالك اشعار بانه ابلغ وتحقيقه فى قوله تعالى ملك يوم الدين على القرائين القدوس فعول للمبالغة من القدس وهو النزاهة عما يوجب نقصا وقرئ بالفتح وهو لغة فيه السلام اى ذو السلامة من كل افة ونقص وصف به مبالغة كرجل عدل فكانه عين السلامة وقيل معناه به ومنه السلامة وقيل المعطى للسلامة للعباد فى المبدا والمعاد وقيل يسلم من خواصه قال الله تعالى سلام قولا من رب رحيم فالسلام بمعنى التسليم المومن اى واهب الامن وقرئ بالفتح اى المومن به وفى شرح المصابيح للمص اى الذى يصدق عباده وعده فهو من الايمان او يومنهم من عذابه فهو من الامن المهيمن اى الرقيب الحافظ لكل شئ من هيمن الطائر اذا نشر جناحه على فرخه صيانة له على ما ذكره الشيخ المص فى شرحه للمصابيح واما ما تكلف بعضهم على ما ذكر الحنفى من ان اصله مويمن فابدلت الهاء من الهمزة وهو مفيعل من الامانة او من امن غيره من الخوف واصله مؤامن قلبت الهمزة الثانية ياء كراهة اجتماعهما فصار مؤيمن ثم صيرت الاولى هاء كما قالوا هراق الماء واراقه ففيه تكلفه وتعسفه خطاء من حيث ان التصغير لا يجوز فى اسماء الله تعالى الحسنى العزيز اى الغالب الذى لا يغلب او البديع المنيع الذى ليس كمثله شئ الجبار فعال من ابنية المبالغة اما من الجبر بمعنى الاصلاح اى المصلح لامور الخلائق فانه جابر

كل

كل كبير اذ بمعنى الاكراه يقال جبره السلطان على كذا واجبره اذا اكرهه اى يجبر خلقه ويحملهم على ما يريد فسبحانه من اقام العباد فيما اراد المتكبر اى ذو الكبرياء والعظمة وقيل المتعالى عن صفات الخلق وقيل المتكبر على عتاة خلقه وقيل هى عبارة عن كمال الذات وكمال الوجود وكمال البقاء ولا يوصف به على الاستحقاق الا الله سبحانه الخالق اى الذى اوجد الاشياء بعد ان لم يكن موجودة البارئ بهمزة فى اخره ويجوز ابدالها ياء فى الوقف وهو الذى خلق الخلق لا عن مثال سبق او خالق الخلق بريا من التفاوت المصور اى الذى صور جميع الموجودات ورتبها فاعطى كل شئ منها صورة خاصة يمتاز بها عن غيرها على اختلاف انواعها وكثرة افرادها الغفار اى الذى يغفر الذنوب وان كانت كبيرة ويستر العيوب وان كانت كثيرة القهار اى الغالب على جميع الخلائق كما قال الله تعالى وهو القاهر فوق عباده ومنه قهرهم سبحان من قهر العباد بالموت والفناء الوهاب كثير العطاء بلا عوض الرزاق اى الذى خلق الارزاق وتكفل بارزاق الخلائق لقوله وما من دابة فى الارض الا على الله رزقها والارزاق انواع المنافع فمنها اقوات ظاهرة للابدان ومنها اقوات باطنة للقلوب والنفوس كالمعارف والعلوم الفتاح اى الذى يفتح ابواب الرزق والرحمة والعلم والمعرفة لعباده العليم فعيل للمبالغة اى العالم بكل شئ من الكلى والجزئى والموجود والمعدوم والممكن والمحال وبما لا يكون لو كان كيف يكون القابض اى الذى يمسك الرزق وغيره من الاشياء عن العباد بلطفه وحكمته الباسط اى الذى يوسع الرزق الحسى والمعنوى لمن شاء من عباده الخافض اى الذى يهين الكافرين ويذل الفاجرين ويضع المتكبرين بالابعاد عنه فى الدنيا وبالعقوبة فى العقبى الرافع اى الذى يرفع المومنين بالاسعاد واوليائه بالتقرب والامداد قال الله تعالى يرفع الله الذين امنوا منكم والذين اوتوا العلم درجات المعز المذل اى يعز من يشاء بالعلم والقناعة ويذل من يشاء بالجهل والقساوة السميع اى الذى لا يغرب عن سمعه مسموع وان خفى من غير جارحة قال تعالى يعلم

السرّ ولخفي البصير اى الذى يشاهد الاشياء كلها بغير الة الحكم
بفتحتين مبالغة الحاكم او هو الحكم علمه وقوله وفعله العدل اى
الذى لا يميل به الهوى ويجوز فى الحكم وهو فى الاصل مصدر سمّى
به مبالغة او بمعنى الفاعل و الاول ابلغ لانه سمى نفسه عين العدل
اللطيف اى العالم بدقايق الاشياء او هو الرفيق بعباده ويلايمه
قوله تعالى الله لطيف بعباده يرزق من يشاء بغير حساب الخبير
اى العالم بحقايق الاشياء والمخبر بما كان وبما يكون الحليم اى
اى الذى لا يستخفه شىء من عصيان العباد ولا يحمله على اسراع
الغضب عليهم العظيم اى جاوز قدره عن حدود العقل حتى
لا يتصور الاحاطة بكنهه وحقيقته الغفور اى الذى يغفر
ذنوب عباده الكثيرة من الصغيرة والكبيرة والحاصل ان الغفور
فيه المبالغة من جهة الكثرة والغفار من جهة الكيفية التى
هى عبارة عن العظمة فهو اولى من قول الخفى ان الغفور بمعنى الغفار
فان التبيين عند المحققين هو طريق الاخر الشكور اى المجازى
عن الشكر والمثنى على من اطاعه من عباده العلى اى الذى
ليس فوقه شىء فى الرتبة والحكم الكبير اى الذى لا يتصور اكبر منه
فى الكبرياء والعظمة الحفيظ اى الذى يحفظ الموجودات عن الزوال
والاختلال ماشاء والاشياء جميعها محفوظة فى علمه سبحانه
تعالى المقيت بالقاف واخره تاء مثناة من فوق كذا حفظناه ورويناه
اى المقتدر وقيل هو الذى يعطى اقوات الخلق وروى المغيث
بالغين المعجمة وبالمثلثة اخره اى الذى يغيث عباده اذا استغاثوا به
كذا فى شرح المصابيح للمصنف الحسيب اى الكافى فعيل بمعنى مفعل
كاليم بمعنى مؤلم وقيل المحاسب فهو فعيل بمعنى فاعل كذا فى شرحه ايضا
والمراد المحاسب باعمال العباد والمجازى بها فى يوم الميعاد الجليل
اى المنعوت بوصف الجلال الكريم اى الموصوف بنعت الجمال او ذو الكرم
والجود والمعذرة والعطاء الذى لا ينفد الرقيب اى الحافظ الذى لا يغيب
عنه شىء وروى القريب بدل الرقيب على ما فى الاذكار المجيب اى الذى
يقابل الدعاء والسؤال بالقبول واعطاء النوال الواسع اى الذى
وسعت كل شىء ووسع غناه كل محتاج وفقير الحكيم اى الحاكم والحكمة

المبالغة

المبالغة او الذى يضع الاشياء فى مواضعها او الذى يتقن ويحكم الاشياء
الودود المحبوب فى قلوب اوليائه والمحب لصفة انبيائه وخلاصة
اوليائه والجمع اولى لقوله تعالى يحبهم ويحبونه المجيد اى صاحب
المجد والشرف الباعث اى الذى يبعث الانبياء هداة للاولياء
وحججا على الاعداء والذى يبعث الخلق ويحييهم بعد الموت يوم القيمة
الشهيد الشاهد الذى يغيب عن علمه شىء وهو المشهود فى نظر العارفين
حتى قال بعضهم ما رأيت شيئا الا ورأيت الله قبله او بعده او فيه
الحق اى الموجود الثابت الوهية حقا بحيث يعد غيره باطلا بالنسبة
اليه ولذا استحسن عليه الصلوة والسلام قول لبيد الا كل
شىء ما خلا الله باطل الوكيل اى الكفيل بارزاق العباد والموكول
اليه امورهم فى المبداء والمعاد القوى القادر على كل شىء الغالب
على امره المتين اى الشديد الذى لا يلحقه فى افعاله مشقة ولا تعب
ولا كلفة فى النهاية هو اشد حيث انه بالغ القدرة تامها قوى ومن حيث
انه شديد القوة متين وفى شرح المصابيح للمص هكذا هو فى الروايت
الصحيحة بالتاء المثناة من فوق وروى بدله المبين بالموحدة قلت
الاول بفتح الميم والثانى بضمها الولى اى الناصر او المتولى
بمعنى المتصرف لامور عباده الحميد اى المحمود فى كل افعاله او الحامد
على ذاته وصفاته وافعاله وفى الحقيقة هو الحامد وهو المحمود
المحصى اى احصى كل شىء عددا واحاط بكل شىء علما المبدئ
بالهمزة وقد يبدل وقفا اى الذى انشا الاشياء وقدرها وخلق
وحقق واخترعها ابتداء من غير مثال سبق المعيد اى الذى
يعيد الخلق بعد الحيوة الى الممات فى الدنيا وبعد الممات
الى الحيوة فى العقبى المحيى اى الخالق الحيوة المميت اى الخالق
الموت الحى اى الدائم الازلى الابدى القيوم فيقول للمبالغة
القائم بنفسه المقيم لغيره الواجد اى الغنى الذى يجد كل شىء
ولا يفتقر ابدا وهو من الجدة بمعنى الغنى الماجد المعظم الكريم
او الواسع الكرم الواحد اى الفرد الذى لم يزل وحده ولم يكن
معه اخر وفى نظر ارباب الشهود الان على ما كان عليه فى الوجود
فى جامع الاصول لفظ الاحد بعد الواحد ولم يوجد فى جامع الترمذى

والدعوات الكبير للبيهقي وشرح السنه وعلى تقدير وجودهما فالاحد
باعتبار الذات والواحد في مقام الصفات الصمد هو السيد الذي
انتهى اليه السودد وقيل هو الباقي الدائم وقيل الذي يصمد في الحوايج
اليه اي يقصد وحاصله الغني المغني الذي لا يحتاج الى شيء
ويحتاج اليه كل احد القادر اي على كل شيء تعلقت به ارادته
ومشيته المقتدر اي المظهر للقدرة المقدم اي يقدم الاشياء
ويضعها في مواضعها اللايقة بها المؤخر اي الذي يؤخر الاشياء
الى مواقتها المناسبة لها فلا مقدم لما اخر ولا مؤخر لما تقدم
الاول اي انه قبل كل شيء او ليس قبله شيء الاخر اي بعد كل شيء
وليس بعده شيء وقيل الاخر هو الباقي بعد فناء خلقه والاولى
ان يقال انه اول قديم بلا ابتدا واخر كريم بلا انتهاء ويحملهما انه لم
يزل موجودا ولا يزال مشهودا فاجعله في ما بينهما معبودا الظاهر
اي باعتبار اثاره ومصنوعاته الدالة على كمال صفاته وجمال ذاته
الباطن اي باعتبار كنه ذاته والاحاطة بمعرفة صفاته وقيل معناهما
العالم بما ظهر وما بطن وقيل الظاهر بمعنى الغالب على امره والباطن
بمعنى المحتجب على خلقه الوالي اي مالك الاشياء المتصرف فيها بجميع
الاجزاء المتعالي اي الذي جل وعلى عن كل وصف وثناء فهو
متفاعل من العلو ويمكن ان يكون بمعنى المنيع وهو الذي يمنع
الوصول اليه ويستحيل الحصول لديه ويجوز حذف يائه على ما قرئ
في التواتر وقفا ووصلا البر بفتح الموحدة مشتق من البر بالكسر
وهو مبالغة البار بمعنى المحسن المنعم واعرب الحنفي البر والبار
بمعنى التواب اي الذي يقبل التوبة عباده ويوفقهم على التوبة
عباده ويوفقهم على التوبة ودوامها ويرجع عليهم بالرحمة
وتمامها المنتقم اي البالغ في العقوبة على اعدائه المنتصر منهم
لاحبابه واوليائه العفو فعول من العفو اي كثير المجاوزة عن الذنوب
والمسامحة عن العيوب الرؤف فعول من الرافة وهو ابلغ انواع
الرحمة وقرئ بحذف الواو وتخفيفا مالك الملك اي صاحب الملك
بالملك المجرد عن الشرك يتصرف فيه كما شاء كما قال قل اللهم مالك
الملك تؤتي الملك من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء وهو ينتهي الملك

الصوري

الصوري والمعنوي المعبر عنه بالنبوة والولاية والعلم والقناعة والزهد
والعزلة والصحة والعافية ونحو ذلك ذو الجلال والاكرام اي صاحب
النعوت الجلالية والصفات الجمالية والمجموع اسم واحد خلافا لا يتوهم
من قول الحنفي ذو الجلال قريب من الجليل والجلال العظمة والاكرام
التكريم والتعظيم المقسط اي العادل يقال قسط يقسط فهو قاسط
اذا جار منه قوله تعالى واما القاسطون فكانوا لجهنم حطبا واقسط
يقسط فهو مقسط اذا عدل فالهمزة للسلب ومنه قوله تعالى ان الله
يحب المقسطين الجامع اي الذي يجمع الخلايق ليوم الجمع ذلك يوم التغابن
ومنه قوله تعالى ربنا انك جامع الناس ليوم لا ريب فيه وقيل هو
المؤلف بين المماثلات والمتضادات في الوجود الغني اي الذي
لا يحتاج الى احد في شيء مع احتياج كل احد اليه في كل شيء وهذا
هو الغني المطلق قال الله تعالى والله الغني وانتم الفقراء المغني
اي الذي يغني من يشاء من عباده بما شاء من انواع الغنى وافضلها
غنى القلب وكثرة المعرفة للرب المانع الذي يمنع عن المريد ما يريد
ويعطيه ما يريد وقد ورد لا مانع لما اعطيت ولا معطي لما منعت
وقال تعالى كلا نمد هؤلاء وهؤلاء من عطاء ربك وما كان عطاء
ربك محظورا اي ممنوعا وما احسن قول عطار رحمة الله تعالى
بما اعطاك فمنعك وربما منعك فاعطاك الضار النافع اي الذي
يخلق الضر والنفع وبيده العطاء والمنع وهذا المعنى يوصل العبد
من حال التفرقة الى مقام الجمع وقد قال الله تعالى لا يملكون لانفسهم
ضرا ولا نفعا النور اي الظاهر بنفسه المظهر لغيره فهو الظاهر
الذي به كل ظهور قال الله تعالى الله نور السموات والارض فقيل
منورهما ومظهر قدرته فيهما وقيل النور هو الذي يبصر منوره
ذو العماية ويرشد بهداه ذو الغواية فيصل الى تمام الهداية كذا
في النهاية الهادي اي الذي يدل بعض عباده على حسن معاده
ويوصل من يشاء منهم الى كمال ارشاده قال الله تعالى من يهد الله
فما له من مضل ومن يضلل الله فما له من هاد البديع اي المبدئ
المخترع بخلق الاشياء على غير منوال سبق وقيل بديع في ذاته لا مثل له
في صفاته وقيل بديع سمواته وارضه قال الله تعالى بديع السموات والارض

الباقی ای الموجود بعد فناء خلقه ابدا الوارث ای الذی یرث
الارض ومن علیها والیه یرجعون الرشید ای الذی ارشد
الخلق ای ارشد مصالحهم فی الدنیا والعقبی الصبور ای الذی
لا یعاجل العصاة بالعقوبة والفرق بین الحلیم وبینه ان الذ
نب لا یأمن من العقوبة من صفة الصبور کما انها من صفة الحلیم
وفیه اشعار بان العبد ینبغی ان یتخلق باخلاق الله تعالی
کما یروی تخلقوا باخلاق الله وقال بعض العارفین ان کل
اسم من اسمائه فهو للتخلق الا اسم الله تعالی فانه لمجرد التعلق
ومن اراد استقصاء معانی الاسماء الحسنی فعلیه بنحو
مقصد الاسنی وقد ذکرنا طرفا منه فی المرقاة شرح
المشکاة ت ق مس حب ای رواه الترمذی وابن ماجه
والحاکم وابن حبان کلهم من حدیث
ابی هریرة رضی الله
تعالی
عنه
م

حسن بصریدن مرویدر که برکیمسه حاجت دیلک ایچون برکاغده عرضحال
یازمق مراد ایلسه اولا ورقیه مرکب سز قلم ایله بو ایتلری یازه بعده
مرادی اوزره عرضحالی یازه ١ انه من سلیمان وانه بسم الله الرحمن الرحیم
٢ الا تعلوا علی واتونی مسلمین ٣ الله لطیف بعباده یرزق من یشاء
وهو القوی العزیز ٤ الله لا اله الا هو الحی القیوم الم الله لا اله الا هو
الحی القیوم ٥ وعنت الوجوه للحی القیوم انه قریب مجیب وانه لقوی عزیز
٦ واتیکم من کل ما سألتموه شیخ جلال الدین رومیدن مرویدر که عرضحالی
یازدقدنصکره ساطرلری اراسنه مرکب سز قلم ایله وجه مشروح اوزره
یازوب هر نه اصل کاغده صونر ایسه باذن الله مقصودک حاصل اولور
هر کیم شک ایدرسه خطایه ایرر زیرا کلام قدیمدر ١ بسم الله الرحمن الرحیم
٢ ان الله وعد الصابرین نصیرا ٣ وقهر لمن توکل علیه اجرا ٤ وشرح لمن
فوض الیه صدرا ٥ فان مع العسر یسرا ان مع العسر یسرا ٦ کلا ان
کتاب الابرار لفی علیین وما ادریک ما علیون کتاب مرقوم یشهده
المقربون بونلری بالتمام یازدقدنصکره عرضحالی بوکوب استدوکک
کمسنیه صونه سن حق تعالینک حکمتنی بعده مشاهده ایده سن

حقیر
مولوی حسن

بر تو زدن زمینی و آسمان در دو بینی است
مقصود ز خانه جهان ز خلق جهان در دو بینی

١٦١
٤٥١٩

یا دینی اوکادر ریکی دنشتر زهر الوده سن
جوان اغیار بن بیکلدن سکری یالوده سن
سنی جیغ وصل بنیمانی قندسن
اب دوی باب ایله قند دل الوده

ادمکتری باب جینچری ناکاری ابتدا
فصل ابن نصیری احمدی جفار سوق دوه دوز
محل مادر زاد افت جانن آلیمن
هر نکاه لغریبک بستم دل کم بوده
ارمن بو بیسه نفرله اهل ملامت کم تجاد
طفنه ده اسوده در اهن قریسوده سن
وقفه قربات اتمه بن بیه لسع حاکر راز
اوقسار اند نشناسای زبان نشیع
اکلا حزبا زبن

شفای حرمان
نحن کما همه
نشا اهمو بومحیم ایکلر اهمه سر اتیم
فاتحه ملکه افس زر اقشمی اسرسی اهمه
با شمله مولویه مالک او عد اکم
غنای قلبه استغنا بود
تو کرا ابلیس تجرد له
اسباب اجیم هرج اهمه
بس اول فقر غنا انقد همت نه قلد
رفیقم زهد و تقوی طی جانه نشیم ارکانسی الاهمه
بجد الله اسلوب فرد بدن لطف
بیاز قیم وریه ال اهله نقله
اخفایه جلبم کا همه
حلقه بسر حرقه عشقی و صدت خلوه شفانیم
تحم عقبا البسم روحی بسی درو
جلال الدین اقتفی یادشاهمه
که مولانا بیم بیکلرم

یا دینی اوکادر ریکی دنشتر زهر الوده سن

١٧

من بکلوا خون خیز بسم
الحمد لله الذی تجلی صراط ذاته قتیلنا بخنجرنا
وتلطف ذاته قسماه

ای که در دعوی قرینی با نبیدی بود بود
لیک در معنی مغاران با نبیدی بود بود
لفظ مردی ضربتی در هر ب نفی‌ای زن صفت
نفی چون تیغ نفره زد بر تن جهیدی بود بود
ریش باید که از ضربت بینا بیند نفی
نو مخنث از با بی سکنندی بود بود
کینه کردی در بساط نفس خود و فرعون دار
خویشتن را بنی خود بریدی بود بود
همچو بنده خوبتی هر سکنجی مدام
همچو منزه هر نفس کردن هر خندی بود بود
بوسه کاهی یافتی بخشی خود را اشهدیکه هر
بر تنهایت سالخی کلبه را چون زاهد یدی بود بود
سر را دیدی بمیر وی نبی که زاهد نبیدی بود بود
نزد در ره میر وی دنیا دو بدی در خلا و در ملا
برتر اندر بی دنیا بمعنوی در خلا و در ملا
خویش را زاهد بی لذت نشر بدی بود بود
بر نفس دون بی لذت نشر بدی بود بود

ستر بندی جاهی دین تباهی مردم خوبی بر روی
ستر بندی ستر بدی بود بود
نقد عمر خویشتن را در بیم و زر در باختی
کوهری دادی و پالان را خریدی بود بود
این دم شنود رای بی باسمان شندی بود بود
نعره در درد رای بی نبود دست نعره
کشتی فکرت نبود دست غیرت تن زدن
نعره در درد با بی خاموشی قدر بیدی بود بود
جیست جان عزیز در صحبت بر خر بدی بود بود
چون نو هر دم در درون بوستان
شمس تبریزی دل را ابد در شنیدی بود بود
سرم های خوش بنی را ابد در شنیدی بود بود

چون شعار شمس تبریزی ز مشرق رخ نمود
همچو سایه بی تکلف نا بدیدی بود بود

سلسلهٔ حضرت خداوندگار قدس سره بخطبه

فرزندان ابوبکر رضی الله عنه بدین ترتیب مذکورست و اسامی ایشان اینست
بدین ترتیب بحضرت خداوندگار فرزند ابوبکر عبد الرحمن بود و فرزند
عبد الرحمن حمّاد بود و فرزند حمّاد مطهّر بود و فرزند مطهّر
مسیّب بود و فرزند مسیّب ثابت بود و فرزند ثابت مودود بود
و فرزند مودود محمود بود و فرزند محمود احمد خطیبی بود و فرزند احمد
خطیبی حسین خطیبی بود و فرزند حسین خطیبی سلطان العلما بود
و فرزند سلطان العلما مولانا جلال الحق والدین بود
قدس الله سره العزیز بلغ الله و ادام الله علینا انوارهم امین امین

قال النبی صلی الله علیه وسلم السماع لقوم فرض و لقوم سنة
و لقوم بدعة الفرض للحاضرین و السنة للطالبین و البدعة
للغافلین صدق رسول الله

سیأتی من طرف بلخ رجل یکشف حقایق الله تعالی این حدیث برای
حضرت مولانا من کل الوجوه اولا نا

بر جهان کهنه مزن تا بگی مرد ار بوفند
بر جهان ار حسبی باکی مرد ار ... او
بر جهان نقد و زمین نقد و دیناد ار بوفند
بر ... بدار پی وفا و مرد و دیناد ... او
بر زبان پی رفق و نفس پی ... ار بوفند
از دل بی ... گفتار پی کرد ار بی
بر سر پی ... مقلد ار بوفند
بر جیه استظهار پی باشد استمرار ار بوفند
بر جهان تقلید ... البانی ... ار ابدان
صحبت دنیا ضرار و باب بر زده ار بوفند
بوف پی ... ضد بر مرد ار بوفند ... از
بر ... کردم ... ضد بر سنگ مرد ار ... او از
غیرت حق ... بسته کی بود و ص ... او
بر ... ساز ... و حاسد مکار بوفند
بر سبه سالار نفس و حاسد مکار بوفند ملکت
بیست او بر ... و حلم کی بود ار بوفند
جیست ابراهیم ادهم کو ز تخت ملکت

بر ... دراز در راه ... در
باجو منصور ... کی بجان ... بسته د ار بوفند
... و جان و جهان ... ار ... خصار زار
بر خوه ... ان ... ز ... خبار بوفند
سار یار ... ار ... ان ... ز ... ار بوفند
ز ... بر ... ان ... ز ... بسیار بوفند
... ان ... ره ... ز ... ز ... ار بوفند
باشنه ... بر ... ره ... و ... بوفند

شمس تبریزی ستاده مست و ... اند کمان
برد و عالم می ز ندان د له عیار بوفند

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısım: [illegible]
Yeni Kayıt No. [illegible]
Eski Kayıt No.

[illegible]

منقولست از دست خط حضرت مولانا قدسنا الله بسره کریم که
در کتابهای خود نوشته بود بدین ترتیب در فواید جوع قال فی قلة الاکل
منافع کثیرة منها ان یکون الرجل اصح جسما واجود حفظا وازکی فهما
وانجلی قلبا واقل نوما واخف نفسا واحد بصرا واسلم طبیعة
واقل مؤنة واکرم خلقا   والله اعلم بالصواب

سنکم منهی شوق وبی نال هجوی بنبان   سنکم منهی کبی واس دکو بان قلم

نقلست از حضرت مولانا جلال الملة والدین محمد البلخی الرومی قدس الله سره العزیز
در مرض اخیر اصحاب خود را خبر وصیت فرموده اند که اوصیکم
بتقوی الله فی السر والعلانیة وبقلة الطعام وقلة المنام وقلة الکلام
وهجران المعاصی والاثام ومواظبة الصیام ودوام القیام وترک
الشهوات علی الدوام واحتمال الجفاء من جمیع الانام وترک مجالسة
السفهاء والعوام ومصاحبة الصالحین والکرام وان خیر الناس
من ینفع الناس وخیر الکلام ما قل ودل والحمد لله وحده

انتقال سلطان العلماء بهاء الدین قدسنا الله بسره العزیز وقت چاشتگاه بوده از سنه
بهشتم ماه ربیع الاخر سنه ثمان عشر وستمائه وولادت خداوندکار مولانا جلال الدین
قدسنا الله سره العزیز ششم ربیع الاول سنه اربع وستمائه انتقال حضرتش روز یکشنبه
وقت غروب آفتاب پنجم جمادی الاخر سنه اثنی وسبعین وستمائه

Süleymaniye U Kütüphanesi
Kısım: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 4136
Eski Kayıt No

مسك هندی جگردکر ٣	عود ماوردی ٣	میلوی صندل ٣		
قرمزی صندل ٣	قرنفل ٣	آق کوکرد ٣	علیند ٣	کافور ٣
حاجی کادن ٣	بیبه بولی ٣	سنبل خطائی ٣	زیتون طمغی ٣	
قاپلک نوزی ٣	مصطکی ٣	ظفر المیبن ٣	گلاب ١٥٠	قمبر منز

اول اجزالری سحق ایدوب زیتون طمقنی گلاب ایله
اصلادوب مقلیده سحق اولنان اجزالری داغری
دار شیشه‌یه قویوب اوزرینه گلاب ایله خلوط
اولنان زیتون طمقنی قویوب ومقدار حلقه‌ب
واغزینی حمیر ایله بکی ضابط ایجنده قورو تخیه دوره
بعده شیشه‌یی طاشه چالوب استعمال اوله